

Vilkår Kontor-, butikk- og bedriftsforsikring

Vilkår

Gjelder fra 01.10.2022

Innholdsfortegnelse

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR..	3	9.1 HVA SOM ER FORSIKRET	8
2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	3	9.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE.....	8
3 HVA SOM ER FORSIKRET	3	10 DRIFTSTAP	8
4 HVA FORSIKRINGEN DEKKER.....	3	10.1 ANSVARSTID	8
4.1 HVILKE SKADER FORSIKRINGEN DEKKER	3	10.2 KARENSTID.....	8
4.2 GENERELLE SKADEUNNTAK OG		10.3 FORSIKRINGEN OMFATTER	9
BEGRENSNINGER	3	10.4 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE:	9
4.3 SKADE VED GROV UAKTSOMHET	3	10.5 BEREGNING AV DRIFTSTAP	9
5 ERSTATNINGSREGLER	4	10.6 ERSTATNINGSBEREGNING - FULLVERDI.....	10
5.1 SKADEMELDING	4	11 KOMBINERT	10
5.2 ALTERNATIVE OPPGJØRSMÅTER	4	11.1 HVILKE SKADER DEKKES.....	10
5.3 FORSIKRINGSFORETAKETS RENTEPLIKT	4	12 ANSVARSFORSIKRING.....	11
5.4 EIENDOMSRETTE TIL TING SOM ER SKADET		12.1 BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV OG	
ELLER KOMMET TIL RETTE	4	FORDELING AV SAKSOMKOSTNINGER.....	11
5.5 FORSIKRINGSFORETAKETS OVERTAKELSE AV		12.2 SIKREDES PLIKTER.....	11
PANTERETT.....	5	12.3 EGENANDEL	11
5.6 FORSIKRINGSFORETAKETS ANSVAR		12.4 SKADER OG FORSIKRINGSSUM.....	12
OVERFOR PANTHAVER OG KONKURSBO.....	5	12.5 ENDRET RISIKO.....	12
6 ERSTATNINGSBEREGNING	5	12.6 REGRESS	12
6.1 FELLESREGLER.....	5	12.7 GENERELL INFORMASJON OM	
6.2 FRADRAG/BEGRENSET ERSTATNING	6	SIKKERHETSFORSKRIFTER.....	12
6.3 TING SOM REPARERES/ GJENANSKAFFES		12.8 HVILKE SKADER BEDRIFTSANSVAR DEKKER	
INNEN 3 ÅR.....	6	12
6.4 TING SOM IKKE REPARERES/		12.9 HVILKE SKADER DEKKES IKKE AV	
GJENANSKAFFES INNEN 3 ÅR.....	6	BEDRIFTSANSVAR	13
6.5 ERSTATNINGSBEREGNING VARER	6	12.10 HVILKE SKADER PRODUKTANSVAR	
6.6 PRISSTIGNING ETTER SKADE	6	DEKKER.....	14
7 EGENANDEL.....	7	12.11 HVILKE SKADER PRODUKTANSVAR IKKE	
8 MASKINER, INVENTAR OG LØSØRE	7	DEKKER.....	15
8.1 TING LEID ELLER LÅNT FRA ANDRE	7	13 NATURSKADE	15
8.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE.....	7	13.1 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	15
8.3 REKONSTRUKSJON AV ARKIVER OG DATA	8	13.2 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER.....	16
8.4 INVESTERINGER.....	8	13.3 FORSIKRINGEN DEKKER IKKE.....	16
8.5 BYGNINGSMESSIG INNREDNING.....	8	13.4 ANDRE SPESIELLE BESTEMMELSER OM	
9 VARER.....	8	NATURSKADE.....	16
		13.5 EGENANDEL	17

KONTOR, BUTIKK OG BEDRIFT

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringsavtaleloven § 7-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

- Forsikringstaker
- Annen eier av ting når forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale
- Innehaver av panterrett i løsøre, når panthaveren har mottatt forsikringsattest fra forsikringsforetaket

Ved skadeoppgjør kan forsikringsforetaket forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for sikrede. Dersom forsikringsforetaket har fått skriftlig melding om hvem som er panthaver eller eier av tingen før oppgjør finner sted, skal erstatningen utbetales til sikrede.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på forsikringssted angitt i forsikringsbeviset.

Spesielle gyldighetsområder:

Naturskadedekningen gjelder i Norge.

3 Hva som er forsikret

Det fremgår av forsikringsbeviset hva som er dekket av forsikringen.

4 Hva forsikringen dekker

4.1 Hvilke skader forsikringen dekker

Dekningsomfang er angitt i forsikringsbeviset.

Utgifter til vedlikehold og forbedringer omfattes ikke.

4.2 Generelle skadeunntak og begrensninger

Hva som ikke dekkes:

Driftstap som skyldes skade under transport utenfor forsikringsstedet dekkes ikke.

For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden, med inntil *kr 1 million*.

Borteforsikringen gjelder ikke for:

- Ting under transport.
- Ting på bygge- og anleggsplass.

For øvrig dekker forsikringen heller ikke:

1. Skade som andre enn sikrede er pliktig og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot forsikringsforetaket, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Forsikringsforetaket betaler kostnadene ved søksmålet.
2. Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, dekker forsikringen ikke skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende produkt.
3. Skade som forsikrede eller sikrede har voldt forsettlig, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.3 Skade ved grov uaktsomhet

Identifikasjon

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort jf. Generelle vilkår, pkt. 9.

Retten til erstatning bortfaller også, helt eller delvis, dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det

skadeforebyggende arbeid og/eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn og lignende. Dette gjelder også dersom disse personene er ansatt i andre selskap i samme konsern, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9. Se for øvrig Generelle vilkår pkt. 12.

5 Erstatningsregler

Når skaden har oppstått

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til forsikringsforetaket.

Følgende skader skal i tillegg meldes politiet:

- Brann
- Innbrudd
- Tyveri
- Hærverk
- Ran

Forsikringsforetaket kan kreve at også andre skader meldes politiet.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til forsikringsforetaket innen et år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

5.1 Skademelding

Skade meldes på www.landkreditt.no/forsikring

eller kontakt oss på telefon 23 00 08 00

Skade skal meldes til forsikringsforetaket uten ugrunnet opphold. Skademeldingen skal inneholde sikredes foretaksnummer.

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder følgende bestemmelser:

5.2 Alternative oppgjørsmåter

Forsikringsforetaket avgjør om skaden skal erstattes ved:

- kontantoppgjør
- reparasjon
- gjenoppføring/gjenanskaffelse
- forsikringsforetaket skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting

Ved beregning av kostnadene ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har forsikringsforetaket rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenoppføring.

Ved kontantoppgjør til sikrede er erstatningen begrenset til det forsikringsforetaket hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Dersom den skadde tingen ikke repareres eller gjenanskaffes, erstattes reduksjonen i tingens omsetningsverdi, se for øvrig pkt. 6.4.

5.3 Forsikringsforetakets renteplikt

Sikrede har krav på rente av erstatningen, jf. forsikringsavtaleloven § 8-4.

5.4 Eiendomsretten til ting som er skadet eller kommet til rette

Sikrede er pliktig til å beholde skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Forsikringsforetaket har rett til å overta skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap. Kommer ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet, ellers tilfaller tingen forsikringsforetaket.

5.5 Forsikringsforetakets overtakelse av panterett

Er forsikringsforetaket ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreer forsikringsforetaket i panthavers rett i den utstrekning forsikringsforetaket betaler erstatning til panthaver.

5.6 Forsikringsforetakets ansvar overfor panthaver og konkursbo

Overfor panthavere og konkursbo er forsikringsforetakets ansvars begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden og omsetningsverdien for den skadde tingen
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

6 Erstatningsberegning

6.1 Fellesregler

Ved 1.risiko fastsettes forsikringssummen av forsikringstakeren og summen er angitt i forsikringsbeviset. Skade erstattes - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

I skadebeløpet inngår utgifter til forundersøkelser, reparasjon, adkomst og istandsettelse.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

Forsikringsforetaket erstatter netto påløpt merverdiavgift ved utbedring av skaden.

Det gjelder særskilte regler for panthaver, konkursbo etter at skaden inntraff, jf. pkt. 5.6.

Kan skaden repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av kostnader til reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen for skaden, se nedenfor, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringskostnader, herunder kabler, rør og fundamenter.

Kan skaden ikke repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsesprisen fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

For ting som ikke lenger er i bruk, settes erstatningsgrunnlaget ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene ved demontering og annen klargjøring for salg.

For ting med samlerinteresse, som antikviteter, kunstverk, tepper, våpen-, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger, settes erstatningsgrunnlaget til markedspris.

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren og er angitt i forsikringsbeviset.

Skade erstattes - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

6.2 Fradrag/begrenset erstatning

Ved erstatningsberegningen gjøres det fradrag for, eller begrensning i erstatningen, for alder etter reglene i pkt. 6.3 og 6.4.

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder og totale sannsynlige brukstid til grunn.

Fradrag gjøres ikke når erstatningen beregnes på grunnlag av omsetningsverdi eller markedspris, jf. pkt. 6.1.

6.3 Ting som repareres/ gjenanskaffes innen 3 år

Maksimal erstatningen fastsettes etter reglene i pkt. 6.1 med følgende endring:

Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes erstatningen etter følgende formel:

$$E = (A / B) \times 1,4 C$$

A = Sannsynlig gjenstående brukstid

B = Total sannsynlig brukstid

C = Gjenanskaffelsespris

E = Erstatning

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder og totale sannsynlige brukstid til grunn.

6.4 Ting som ikke repareres/ gjenanskaffes innen 3 år

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter skaden, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i pkt. 6.1. Erstatningen er likevel begrenset til differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden, og omsetningsverdien for skadet ting.

6.5 Erstatningsberegning varer

6.5.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme, stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, angitt i pkt. 6.1 fratrukket verdien etter skaden.

Ved totaltap settes erstatningsgrunnlaget til verdien før skaden.

6.5.2 Verdifastsettelse - varer

For varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, settes verdien til innkjøpspris med tillegg av kostnader.

Priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering, umiddelbart før skaden inntraff/benyttet.

For ferdige varer av egen produksjon, settes verdien til partiprisen. Det tas hensyn til sikredes normale salgsmønster.

For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Varer som berges skal først og fremst anses som solgt.

Ved fastsettelse av verdien, skal det korrigeres for sparte kostnader og renter, kontantrabatt, ukurans med videre, som innvirker på verdien. For ukurante varer som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjonen i salgpris.

6.6 Prisstigning etter skade

Etter erstatningsmessig skade dekkes også påløpte ekstrautgifter på grunn av prisstigning i normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid.

Erstatningen er begrenset til 20 % av erstatningen for tingskaden.

Prisstigning beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig prisindeks for enebolig i reparasjons-/gjenanskaffelsestiden.

Erstatningen fastsettes og forfaller først til betaling når skaden er utbedret eller senest 24 måneder etter skadedagen.

Forsikringen omfatter ikke økte utgifter ved prisstigning som påløper på grunn av forhold som sikrede har ansvaret for.

7 Egenandel

I erstatningsoppjøret fratrekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset.

Egenandelen skal fratrekkes for eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkår eller lov.

Dersom skaden erstattes ved at forsikringsforetaket skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til forsikringsforetaket.

Aldersfradrag, som angitt i pkt. 6.3 og 6.4, gjøres gjeldende i stedet for egenandel angitt i forsikringsbeviset, når aldersfradraget overstiger denne. Aldersfradraget gjøres i de samlede utgifter.

Har sikrede flere forsikrede ting i forsikringsforetaket som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel – den høyeste.

8 Maskiner, inventar og løsøre

Med maskiner, inventar og løsøre forstås:

- Maskiner, inventar og løsøre som er ledd i produksjons-/ næringsvirksomhet, med tilhørende tekniske installasjoner, herunder kabler og rør.

- Maskinfundamenter.
- Ledninger/rør med tilknyttet utstyr, som hovedsakelig betjener maskiner/apparater herunder kabler for data og strøm.
- Ledninger/rør som benyttes til transport av varer.

8.1 Ting leid eller lånt fra andre

Er bare dekket når dette fremgår av forsikringsbeviset eller når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen.

8.2 Forsikringen omfatter ikke

Bygning, herunder:

- Grunnmur, bygningsfundamenter, ledninger og utstyr som har en bygningsfunksjon, herunder bygningsmessig innredning (for eksempel nedsenket innvendig tak, lettvegger og vegg til vegg tepper) bekostet av leietaker. Heiser, rulletrapper, ventilasjonsanlegg, installasjoner for rombelysning og romoppvarming, sprinkleranlegg, brannvarslingsanlegg og generell solavskjerming
- Utvendige ledninger/rør med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, gass eller væske til eller fra bygning, fra tilknytningspunkt til offentlig ledning, egen brønn, tank eller reservoar når dette ikke betjener produksjonsutstyr.

Motorvogn, luftfartøy, seilbåt, motorbåt og tilhenger til bil.

Likevel dekkes motorvogner som ikke omfattes av bilansvarsloven dvs. motorvogner som ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og som er vanskelig å endre til større kjørefart, jf. forskrift 01. juni 1961 om ikrafttredelse av bilansvarsloven .

8.3 Rekonstruksjon av arkiver og data

Forsikringen dekker nødvendige utgifter til rekonstruksjon av elektroniske og manuelle data, det vil si manuskripter, yrkestegninger og øvrige arkiver, innen *24 måneder* fra skadedagen, etter erstatningsmessig skade. Erstatningen er begrenset til kr.100.000.

På eksternt lagringssted:

Backup/sikkerhetskopier er omfattet også på eksternt lagringssted med inntil forsikringssummen, maksimalt *kr 1 million*. Dersom lagringsstedet benyttes av flere, er forsikringsforetakets erstatningsansvar totalt for alle kunder begrenset til *kr 50 millioner* per skadehendelse per lagringssted for backup/sikkerhetskopier. Overstiges denne grensen, vil erstatningene bli redusert forholdsmessig.

8.4 Investeringer

Forsikringen omfatter investeringer/nyanskaffelser av maskiner, inventar og løsøre i forsikringsåret, begrenset til 10% av forsikringssummen for maskin, inventar og løsøre.

8.5 Bygningsmessig innredning

Forsikringen omfatter leietakers bygningsmessige innredning bekostet av ham, begrenset til kr.50.000.

Vanlig vedlikehold anses ikke som bygningsmessig innredning.

Erstatningsberegning som for maskiner, inventar og løsøre.

9 Varer

9.1 Hva som er forsikret

Varer, herunder råvarer, halvfabrikata, ferdigvarer, handelsvarer, hjelpestoffer, driftsmaterialer, emballasje og lignende.

Ting mottatt til oppbevaring, bearbeiding eller reparasjon. Er bare dekket når dette fremgår av forsikringsbeviset eller når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen.

Kommisjonsvarer, jf. kommisjonsloven § 7. Andre dekninger enn brann kan unntas. Dette går i tilfelle frem av forsikringsbeviset.

9.2 Forsikringen omfatter ikke

Penger og verdipapirer herunder kontantkort, skrapelodd, frimerker, billett kort og liknende.

10 Driftstap

10.1 Ansvarstid

Ansvarstiden er angitt i forsikringsbeviset.

Ansvarstiden begynner når skaden hindrer driften, senest 12 måneder etter skadetidspunktet.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedringen eller gjenoppføringen etter skaden hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende, men ikke utover 12 måneder regnet fra skadetidspunktet.

10.2 Karenstid

Karenstiden er angitt i forsikringsbeviset og begynner samtidig med ansvarstiden.

Egenandelen er driftstapet i karenstiden.

10.3 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter driftstap i ansvarstiden, beregnet etter reglene i pkt. 10.5 og 10.6, ved stans eller innskrenkninger i driften som følge av:

- erstatningsmessig skade inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden
- at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert som følge av en erstatningsmessig skadehendelse som er inntruffet på, eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet, eller som følge av redningstiltak etter forsikringsavtaleloven § 6-4.

Lønn til ansatte er i oppsigelsestiden etter erstatningsmessig skade dekket i henhold til arbeidsmiljøloven § 15-3, pkt. 10.

Erstatningsbegrensning

Driftstap, inklusive lønn til ansatte, som følge av naturskade eller skade under pkt. 11 og 12, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

10.4 Forsikringen omfatter ikke:

- ting
- økte finansieringsutgifter
- lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov eller utover det som erstattet som del av erstatning for driftstap, se Generelle vilkår pkt. 14 om skjønn
- den delen av driftstapet som er en følge av at driften hindres eller sinkes på grunn av:
 - forbedring, utvidelse eller andre endringer enn slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden
 - manglende arbeidskraft til driften
 - ufullstendig tingforsikring
 - utilstrekkelig eller manglende finansiering
 - utilstrekkelig forsikring for rekonstruksjon av manuskripter,

yrkestegninger, arkiver og lignende
- også elektroniske

- krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester
- driftstap som skyldes skade på motorvogn/arbeidsmaskin.

10.5 Beregning av driftstap

Driftstapet settes til differansen mellom resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden.

Sikrede plikter å medvirke til at resultatet av driften i ansvarstiden blir så godt som mulig for eksempel ved utbedring og gjenanskaffelse, flytting til annet lokale, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir forsikringsforetaket bestemte anvisninger, må disse følges.

Ved beregning av det resultat av driften som ville vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens resultat av driften i tilsvarende periode ett år tidligere (sammenligningsperioden) legges til grunn.

Resultatet av driften i sammenligningsperioden justeres dersom:

- konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre driftsforhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningsperioden,
- driften i sammenligningsperioden har vært helt eller delvis avbrutt,
- driften i ansvarstiden helt eller delvis ville ha vært avbrutt av andre årsaker.

Ved beregning av resultatet av driften i ansvarstiden etter skade, belastes dette med de utgiftsposter og kostnader som er nødvendige eller forretningsmessige vel begrunnet for virksomhetens reduserte

omsetning/produksjon.

Ekstraordinære utgifter som pådras i den hensikt å begrense tapet, for eksempel utgifter til provisoriske tiltak, tas med i beregningen. Er forsikringsforetakets samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes slike utgifter bare med i den utstrekning de påviselig har redusert driftstapet. Medfører slike utgifter nytte utover ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsmessig faller på ansvarstiden.

10.6 Erstatningsberegning - fullverdi

Det angis ingen særskilt forsikringssum i forsikringsbeviset. I forsikringsbeviset angis sikredes "sum driftsinntekter". Er angitt sum driftsinntekter i forsikringsbeviset lik eller høyere enn regnskapets sum driftsinntekter siste regnskapsår, erstattes driftstapet fullt ut. Dersom den angitte sum driftsinntekter i forsikringsbeviset er lavere en regnskapets sum driftsinntekter siste regnskapsår, erstatter forsikringsforetaket bare en så stor del av driftstapet som svarer til forholdet mellom dem.

Sum driftsinntekter reguleres ved første hovedforfall etter regnskapsårets slutt eller - dersom det har gått mindre enn 4 måneder fra siste regnskapsårs slutt - benyttes det foregående regnskapsår.

I beregningen av det samlede driftstap gjøres fradrag for innsparte utgifter, opptjente renter og innspart arbeidskraft.

11 Kombinert

11.1 Hvilke skader dekkes

Forsikringen dekker plutselige og uforutsette fysiske skader, begrenset til disse skadearter:

1. Brann, det vil si ild som er kommet løs.
2. Nedsoting fra ildsted.
3. Direkte lynnedslag.

4. Elektrisk fenomen, skade som rammer elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning inntil 1000 Volt. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.
5. Eksplosjon eller implosjon
Unntak:
Skade på maskin, motor, tank, kjele, apparat eller ledning ved eksplosjon/implosjon i denne.
Skade som skyldes sprengning foretatt for eller av forsikringstaker.
6. Luftfartøy eller deler/ting fra luftfartøy, som faller ned eller rammer ting
7. Utilstiktet utstrømming av
 - Vann, annen væske eller gass fra bygningens rørledning.
 - Vann, fyringsolje eller kjølemedia fra øvrige rørledninger.Tilknyttet utstyr regnes som del av rørledning.
Unntak:
 - Tap av vann væske eller gass.
 - Skade som skyldes søl, dusjing, eller kondens - sopp, råte, dyr, insekter, uansett årsak.
 - Skade som skyldes at frosne rør tiner, med mindre frostska den skyldes tilfeldig svikt i varmforsyningen.
8. Væske som trenger inn i bygning
 - Direkte fra terrenget eller grunnen, når det fører til vannspeil over laveste gulv.
 - Fra kloakkledning, overvannsledning eller annen ledning for vann eller fyringsolje.
9. Tyveri i forbindelse med innbrudd i bygning eller rom i bygning. Med innbrudd menes forsering av en hindring som er egnet til beskyttelse.
Unntak:
Tyveri er ikke dekket i det tidsrom lokalene er åpne for kunder og publikum.
10. Hærverk i forbindelse med innbrudd i bygning eller rom i bygning. Med

innbrudd menes forsering av en hindring som er egnet til beskyttelse.

Unntak:

Hærverk inne i bygning er ikke dekket i det tidsrom lokalene er åpne for kunder og publikum.

11. Ran, jf. straffeloven §327.

12. Utstrømming fra
brannsløkkingsapparat

12 Ansvarsforsikring

12.1 Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Blir krav som overstiger egenandelen reist mot sikrede eller forsikringsforetaket, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler forsikringsforetaket saken og betaler de nødvendige kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

- Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og forsi velger å engasjere ekstern juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken.
- Er forsikringsforetaket villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker forsikringsforetaket ikke videre utgifter ved tvisten. Forsikringsforetaket har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.
- Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatter forsikringsforetaket prosessutgifter forholdsmessig.
- Dersom sikrede uten forsikringsforetakets samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil forsikringsforetaket foreta en

selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen.

- Selv om forsikringssummen overskrides, dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av forsikringsforetaket, og renter av idømt dekningsmessig erstatningsbeløp.
- Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger, renter og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

12.2 Sikredes plikter

Sikrede plikter, vederlagsfritt, å:

- foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurdering av skadetilfellet (eventuelt av skaden og sikredes ansvar), og som kan gjennomføres i sikredes virksomhet
- stille til disposisjon vitner og sakkyndige blant de ansatte ved eventuell rettssak der den sikrede er saksøkt, og ellers når forsikringsforetaket har bruk for dette, jf. forsikringsavtaleloven § 8-1, første ledd.

Uten forsikringsforetakets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

12.3 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle.

12.4 Skader og forsikringssum

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnløstelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle (serieskade).

Forsikringsforetakets ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.

Det kan i dekningen fremgå forskjellige forsikringssummer. I slike tilfeller vil forsikringsforetakets totale ansvar for alle serieskader være begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.

Dersom forsikringssum er avtalt i annen valuta enn norske kroner -, er det valutakursen på konstateringstidspunktet for skaden eller tapet som danner grunnlaget for utbetaling.

12.5 Endret risiko

Dersom arten eller omfanget av sikredes virksomhet endres i forhold til det som er angitt i forsikringsbeviset om virksomheten, kan erstatningen bli redusert eller falle helt bort for erstatningsansvar som skyldes det endrede forhold, jf. forsikringsavtaleloven § 4-6.

12.6 Regress

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntreer forsikringsforetaket ved utbetaling av erstatning i sikredes rett mot tredjemann.

Har sikrede oversett et 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til forsikringsforetaket, har forsikringsforetaket

rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor forsikringsforetaket har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Dersom sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er forvoldt av ansatte, trer forsikringsforetaket inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

12.7 Generell informasjon om sikkerhetsforskrifter

Hvis sikkerhetsforskrift er avtalt i den enkelte forsikringsavtale, gjelder følgende:

Skal forsikringsforetaket kunne påberope brudd på sikkerhetsforskrift forutsettes det at:

- det har skjedd et forsikringstilfelle
- sikrede har brutt en sikkerhetsforskrift
- sikrede har utvist skyld og
- det er årsakssammenheng mellom brudd på sikkerhetsforskriften og forsikringstilfellet

12.8 Hvilke skader bedriftsansvar dekker

Forsikringsforetaket dekker det rettslige erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for skade på annen person eller annen persons ting.

Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom. Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom), eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.

Varetektsklausulen er opphevet slik at varer eller ting som sikrede har i sin varetekt til reparasjon eller ferdigstillelse er medforsikret.

Følgende forutsetninger må være tilfredsstillt:

- skaden er erstatningsmessig etter gjeldende rett
- skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset
- skaden må være konstatert i forsikringstiden

12.8.1 Huseieransvar

Forsikringen dekker også erstatningsansvar som eier/bruker

- av fast eiendom som benyttes i den angitte virksomhet,
- av fast eiendom som benyttes i den angitte virksomhet når det utføres rehabilitering, ombygging av eksisterende bygningskropp eller vedlikehold av bygningens ledninger i grunnen.

12.8.2 Tilkomstarbeider

Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene og et rettslig erstatningsansvar for sikrede for følgeskader ut over skade på eget arbeid, erstattes kostnadene ved tilkomstarbeider gjennom andres arbeid som er nødvendig for å få reparert følgeskaden. Tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid er ikke dekket.

12.9 Hvilke skader dekkes ikke av bedriftsansvar

Bedriftsansvar dekker ikke:

1. utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (det vil si avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entrepris eller lignende) herunder:
 - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris når skaden inntreffer for overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved

overleveringen

- ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris, når skaden inntreffer eller oppdages etter overleveringen
- ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt
- kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon
- ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress

2. skade som sikrede pådrar seg i henhold til lov om skadeserstatningsloven §§ 3-5 og 3-6 eller bøter og lignende (herunder Punitive Damages og Exemplary Damages).
3. forurensning, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, anses ikke denne som plutselig og uforutsett. Se definisjon i forurensningsloven § 6.
4. i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri, luftfartøy, seilbåt, motorbåt, fartøy, olje/gassrigg og offshoreplattform

Forsikringen dekker likevel motorvogner med eget fremdriftsmaskineri når motorvognen ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og er vanskelig å endre til større kjørefart, jf. forskrift av 1. juni 1961 nr.

3000 om Ikraftttredelse av bilansvarsloven.

5. skade på ting sikrede:
- bruker, leier eller låner
 - har tatt hånd om for transport/flytting, salg, forvaring/oppbevaring/lagring
 - fremvisning, demonstrasjon og lignende

Det kan kjøpes egen forsikring for ansvar for skade på leid/lånt lift eller truck.

6. arbeider på eller om bord i skip og båter i næring
7. skade på ting oppstått ved gravings-, sprengings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider.
8. i egenskap av byggherre, utover det som er nevnt i pkt. 2.3.1 om Huseieransvar.
9. personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
10. skade som kan kreves behandlet under pasientskadeloven.
11. skade som relaterer seg til asbest
12. som eier eller driver av fly, flyselskap og flyplass, samt arbeid, servicefunksjoner og reparasjoner som utføres på den del av flyplassområdet hvor fly befinner seg
13. tingskade i forbindelse med bruk av sprøytemalingsutstyr utenfor eget bedriftsområde
14. skade som sikrede pådrar seg i form av ansvar for skade på annen person, annen persons ting eller formuesskade i forbindelse med tjenesteyting og

leveranse til offshore/ petroleumsvirksomhet. Det kan kjøpes egen forsikring for dette ansvaret.

15. ansvar etter skadeserstatningsloven § 1-6 (ansvar for skade voldt ved korrupsjon)
16. skade som skyldes straffbare handlinger utvist av arbeidstakere og vikarer hos sikrede
17. rettslige erstatningsansvar for skade i henhold til tivoliloven § 8.

12.10 Hvilke skader produktansvar dekker

Forsikringsforetaket dekker det rettslige erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for skade på person eller ting forutsatt at skaden er forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved produktet.

Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom. Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom), eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap på tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.

Følgende forutsetninger må være tilfredsstillt:

- skaden er erstatningsmessig etter gjeldende rett
- produktet må være produsert eller satt i omsetning av sikrede i egenskap av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset
- skaden må være konstatert i forsikringstiden

12.11 Hvilke skader produktansvar ikke dekker

Produktansvar dekker ikke:

1. utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (det vil si avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise) eller lignende herunder:
 - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
 - ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt
 - kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon
 - ansvar som går ut over hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
 - ansvar som sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
2. skader som skyldes at et kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil
3. skade på selve produktet, eller deler av dette
4. forurensning, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, anses ikke denne som plutselig og uforutsett. Se definisjon i forurensningsloven § 6.
5. skade som sikrede pådrar seg i

henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 og § 3-6 eller bøter og lignende (herunder Punitive Damages og Exemplary Damages)

6. skade som relaterer seg til asbest
7. skade som følge av omsetning av produkter som knytter seg til fly og flysikkerhet
8. skade som sikrede pådrar seg som følge av produksjon og omsetning av tobakksprodukter
9. kostnader ved tilbakekallelse av produkter.
10. skade som sikrede pådrar seg i form av ansvar for skade på annen person, annen persons ting eller formuesskade i forbindelse med tjenesteyting og leveranse til offshore/ petroleumsvirksomhet.
11. skade som skyldes straffbare handlinger utvist av arbeidstakere og vikarer hos sikrede

13 Naturskade

For naturskade gjelder følgende begrensninger og tillegg:

13.1 Hvor Forsikringen gjelder

- Forsikringen gjelder på det sted i Norge som er angitt i forsikringsavtalen.
- Borteforsikring i Norge

Borteforsikring gjelder for:

- ting, penger og verdipapirer som midlertidig er utenfor forsikringsstedet.
- ting som skal selges
- under flytting og på nytt sted

Borteforsikringen gjelder ikke for:

- varer i egne eller leide lokaler
- ting på bygge- og anleggsplass
- ting som anvendes i entreprenør-, installasjons-, monterings- eller håndverksvirksomhet

13.2 Hva Forsikringen omfatter

- Bygning som nevnt i forsikringsbeviset
Med tillegg av:
 - egen fast trebrygge tilhørende våningshus, bolighus og fritidshus og som ikke særskilt er forsikret. Unntatt er andel i fellesbrygge.
 - Erstatningen er begrenset til kr 50.000 inkl. installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering.
 - tilleggsbygg under 10 kvm hvor det ikke er beregnet naturskadepremie
 - hageanlegg i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.
- Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge

13.3 Forsikringen dekker ikke

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen
- utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering etter skade på forsikrede ting utover kr 1.000.000, men likevel ikke høyere enn 1. risikosum

- tap av husleieinntekt og tap ved at egen bolig eller annen bygning ikke kan brukes som følge av skade, maksimalt kr 500.000
- utgifter til flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr 200 000

Følgende omfattes ikke, selv om det foreligger forsikring:

- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger
- moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende
- område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre

13.4 Andre spesielle bestemmelser om Naturskade

- Ved tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører
- Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes

svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang

- Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers
- Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last
- Forsikringsforetakenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jf. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om:

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter naturskadeerstatningsloven § 6. ledd er til stede kan sikrede eller forsikringsforetaket forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

13.5 Egenandel

Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge naturskadeforsikringsloven.